

Handels- en investeringscijfers Panama-Nederland ¹

1. Goederenexport van Panama naar andere landen

Tabel 1: Voornaamste Panamese exportpartners (bedragen x 1.000 euro)

IMPORTERENDE LANDEN	WAARDE EXPORT IN 2015	WAARDE EXPORT IN 2016	WAARDE EXPORT IN 2017
<i>Totale waarde Panamese goederenexport</i>	10.866.083	10.115.329	9.383.929
1 Verenigde Staten	2.352.622	2.085.100	1.899.442
2 Panama	1.171.944	1.091.203	1.067.279
3 Colombia	1.342.480	961.191	837.464
4 Costa Rica	623.713	680.357	632.372
5 Dominicaanse Republiek	496.557	489.426	463.770
6 Venezuela	672.599	544.190	424.382
7 Guatemala	442.628	432.902	417.117
8 Nicaragua	314.262	327.126	374.085
9 Honduras	348.337	355.083	341.013
10 Ecuador	376.802	295.988	313.769
11 El Salvador	279.781	309.901	299.120
12 Cuba	253.405	239.301	281.344
13 Chili	231.352	229.237	278.170
14 Peru	182.180	260.701	238.168
15 Trinidad en Tobago	194.064	169.836	168.273
16 Nederland	114.952	244.219	143.681
17 Jamaica	135.012	120.432	116.884
18 Mexico	142.745	109.277	106.421
19 Uruguay	65.071	61.899	87.654
20 Paraguay	55.329	54.748	74.036

Bron: International Trade Centre (ITC), 2019.

¹ Dit overzicht is gemaakt in opdracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

2. Goederenexport van andere landen naar Panama

Tabel 2: Voornaamste Panamese importpartners (bedragen x 1.000 euro)

EXPORTERENDE LANDEN	WAARDE EXPORT IN 2015	WAARDE EXPORT IN 2016	WAARDE EXPORT IN 2017
<i>Totale waarde Panamese goederenimport</i>	20.278.993	18.916.114	19.420.175
1 China	4.226.553	3.582.132	3.851.306
2 Verenigde Staten	3.695.775	3.507.570	3.598.778
3 Singapore	1.786.977	1.592.239	1.346.446
4 Mexico	857.758	994.014	834.151
5 Zuid-Korea	479.715	370.299	497.328
6 Costa Rica	424.926	431.563	438.127
7 Duitsland	402.097	361.433	388.762
8 Colombia	421.475	416.436	382.957
9 Japan	394.879	396.814	377.475
10 Brazilië	287.301	311.139	366.670
11 Vietnam	281.719	303.123	364.742
12 Frankrijk	391.296	314.144	333.499
13 Spanje	396.569	344.927	333.048
14 Hongkong	470.364	320.043	279.727
15 Italië	385.860	281.536	262.603
16 Thailand	276.980	263.065	232.191
17 België	256.807	249.732	229.956
18 India	182.614	181.969	188.642
19 Verenigd Koninkrijk	231.820	195.475	175.263
20 Guatemala	180.784	186.833	173.835
21 Peru	92.232	119.970	141.539
22 Zwitserland	159.188	146.416	133.698
23 Taiwan	166.477	136.545	133.299
24 Indonesië	126.572	112.804	127.445
25 Nederland	138.862	170.988	124.376

Bron: International Trade Centre (ITC), 2019.

Toelichting bij tabellen 1 tot en met 4:

- De tabellen bevatten onder andere de totale uit- en invoerwaarde van Nederlandse goederenhandel met Panama.
- In de tabellen 1 en 2 staan de cijfers met de belangrijkste handelspartners van Panama. Deze handelscijfers zijn afkomstig van het International Trade Centre (ITC), onderdeel van UNCTAD.
- De cijfers in tabellen 3 en 4 zijn afkomstig van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).
- Soms wijken de ITC-cijfers en CBS-cijfers af van elkaar. Dat komt vooral door de verschillende meetmethodes.
- De CBS-cijfers geven volgens ons een betrouwbaarder beeld van de Nederlandse totale handel met Panama dan die van ITC. Wel zijn de cijfers van de ITC-cijfers een waardevolle aanvulling. Die schetsen de omvang van de handel van de verschillende Panamese handelspartners.

3. Nederlandse goederen naar Panama

Tabel 3: Nederlandse goederenuitvoer naar Panama, bedragen x 1.000 euro (volgens SITC-indeling)

GOEDEREN	2014	2015	2016	2017
<i>Totale Nederlandse goederenuitvoer</i>	107.483	154.874	141.892	156.700
Voeding en levende dieren	17.983	22.033	25.299	27.830
Dranken en tabak	5.383	7.165	7.151	8.707
Grondstoffen	1.054	886	1.565	1.222
Minerale brandstoffen	6.762	24.197	51	16.547
Dierlijke en plantaardige oliën	96	47	31	97
Chemische producten	22.766	24.891	29.177	26.376
Fabricaten	7.953	6.813	5.393	4.603
Machines en vervoermaterieel	32.158	47.192	51.705	52.322
Diverse gefabriceerde goederen	9.255	12.296	15.207	10.382
Niet afzonderlijk genoemde goederen	4.073	9.356	6.314	8.614

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), 2018.

4. Panamese goederen naar Nederland

Tabel 4: Nederlandse goedereninvoer uit Panama, bedragen x 1.000 euro (volgens SITC-indeling)

GOEDEREN	2014	2015	2016	2017
<i>Totale Nederlandse goedereninvoer</i>	87.932	120.599	182.605	281.239
Voeding en levende dieren	31.770	41.320	83.250	221.866
Dranken en tabak	14.945	13.783	8.878	3.715
Grondstoffen	-	454	52	717
Minerale brandstoffen	1	2	-	-
Dierlijke en plantaardige oliën	1.782	-	160	409
Chemische producten	351	571	310	326
Fabricaten	-	61.032	81.296	50.588
Machines en vervoermaterieel	3.731	3.108	7.867	2.666
Diverse gefabriceerde goederen	208	328	790	953
Niet afzonderlijk genoemde goederen	2	1	3	-

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), 2018.

5. Investeringsrelatie met Panama

Tabel 5: Investeringsrelatie Panama-Nederland

Panamese investeringen in Nederland, exclusief bilaterale financieringsinstellingen (x miljoen euro)

2014	2015	2016	2017
77	68	12.203	63

Nederlandse investeringen in Panama, exclusief bilaterale financieringsinstellingen (x miljoen euro)

2014	2015	2016	2017
177	Vertrouwelijk	244	93

Bron: De Nederlandsche Bank (DNB), 2018.

Toelichting tabel 5:

Waarom zijn deze cijfers belangrijk? Directe buitenlandse investeringen (ook wel Foreign Direct Investment, FDI) leveren vaak een belangrijke bijdrage aan het versterken van de economie en de groei van de welvaart van een land. Cijfers over Nederland laten dit zien.

Buitenlandse bedrijven:

- zorgen volgens het CBS (2017) voor bijna 1,8 miljoen directe en indirecte banen in Nederland.
- zijn goed voor ruim een kwart van de totale toegevoegde waarde van het bedrijfsleven (de bijdrage aan het bruto binnenlands product, bbp) in Nederland.
- zorgen voor 34% van de totale omzet in Nederland. En voor 24% van de investeringen in vaste activa.
- zijn verantwoordelijk voor 30% van de uitgaven voor Research and Development (R&D) in Nederland.
- zijn vernieuwender dan het gemiddelde Nederlandse bedrijf en de arbeidsproductiviteit van hun werknemers ligt op een hoger niveau. Zij betalen hun werknemers doorgaans 10% meer en spenderen meer geld en tijd aan training van hun werknemers dan nationale bedrijven.

Bron: CBS, 2016 en 2017

6. Bijlage: overzicht export Nederlandse goederen

Met deze tabel geven we aan hoeveel we naar Panama exporteren, in verhouding tot andere landen. Panama staat op nummer 97.

Tabel 6 – Dutch goods exports by key export market (amount x mln euro, unless stated otherwise)

LANDEN	2014	2015	2016	2017*
Total value of Dutch goods exports	435.415	420.987	427.035	468.517
1. Duitsland	104.471	98.509	98.293	107.268
2. België	47.512	43.914	43.096	47.414
3. Verenigd Koninkrijk	36.751	36.479	38.962	39.012
4. Frankrijk	35.494	33.123	34.297	37.466
5. Verenigde Staten	18.980	18.026	17.699	20.236
6. Italië	18.727	17.372	17.533	18.839
7. Spanje	11.989	12.206	12.644	13.815
8. Polen	9.622	9.994	10.396	11.899
9. China	7.920	8.527	9.721	11.518
10. Zweden	7.794	7.754	8.676	9.640
11. Tsjechië	6.544	6.569	6.726	6.977
12. Turkije	5.067	5.241	5.121	6.039
13. Zwitserland	5.549	5.529	5.655	5.971
14. Denemarken	5.538	5.734	5.842	5.890
15. Oostenrijk	5.104	4.937	5.157	5.750
16. Rusland	6.289	4.198	4.320	5.569
17. Zuid-Korea	3.749	4.152	3.634	5.547
18. Singapore	3.496	3.977	4.853	5.419
19. Finland	4.415	4.337	4.203	4.482
20. Noorwegen	3.764	3.758	3.953	4.463
21. Ierland	3.788	3.424	3.531	3.677
22. Japan	3.320	3.457	3.332	3.657
23. Hongarije	2.810	3.015	3.144	3.463
24. Taiwan	2.493	2.748	3.135	3.424
25. Canada	2.551	2.993	3.080	3.408
26. Verenigde Arabische Emiraten	2.794	2.829	2.850	2.888
27. Portugal	2.671	2.379	2.407	2.851
28. Boordprovisie niet-EU	4.417	3.216	2.588	2.704
29. Saoedi-Arabië	2.516	2.515	2.165	2.633
30. Australië	2.181	2.239	2.337	2.631
31. Roemenië	1.883	2.002	2.381	2.530

32. Nigeria	2.635	2.937	2.324	2.508
33. Brazilië	2.817	2.697	3.287	2.486
34. Israël	1.253	1.413	1.969	2.390
35. Mexico	2.697	2.347	1.911	2.316
36. Griekenland	2.267	2.032	2.093	2.263
37. Hongkong	2.206	2.243	2.116	2.142
38. India	1.857	1.919	1.794	2.121
39. Niet nader bepaalde landen niet-EU	125	1.437	1.096	2.068
40. Zuid-Afrika	1.770	2.034	1.878	1.923
41. Slowakije	1.506	1.366	1.455	1.477
42. Zeegebieden buiten territoriale wateren	252	135	302	1.415
43. Maleisië	929	1.115	1.178	1.413
44. Boordprovisie EU	1.760	1.328	1.000	1.249
45. Egypte	1.465	1.392	1.341	1.228
46. Luxemburg	1.089	1.044	1.019	1.142
47. Thailand	933	1.067	1.084	1.124
48. Pakistan	368	374	539	1.101
49. Iran	376	456	707	1.069
50. Litouwen	733	741	815	1.032
51. Marokko	807	849	1.021	1.000
52. Togo	922	1.027	797	980
53. Bulgarije	801	897	854	942
54. Estland	836	717	789	900
55. Oekraïne	776	631	725	895
56. Indonesië	683	711	959	885
57. Vietnam	541	799	826	867
58. Gibraltar	406	462	512	823
59. Slovenië	752	674	796	817
60. Argentinië	851	679	725	798
61. Algerije	1.001	1.115	849	785
62. Ghana	1.200	800	442	680
63. IJsland	382	447	559	664
64. Kroatië	456	533	554	642
65. Chili	449	491	588	613
66. Caymaneilanden	123	173	1.168	608
67. Oman	317	344	341	608
68. Koeweit	441	624	543	603

69. Letland	409	465	516	587
70. Qatar	384	417	395	521
71. Nieuw-Zeeland	318	361	415	513
72. Filippijnen	428	434	489	500
73. Jordanië	324	339	290	487
74. Colombia	454	526	411	461
75. Servië	379	403	361	459
76. Ecuador	223	375	285	459
77. Guinee	491	304	338	419
78. Irak	386	289	346	407
79. Senegal	650	337	310	406
80. Libanon	332	308	334	373
81. Peru	247	260	293	361
82. Kazachstan	408	372	367	359
83. Cyprus	505	334	369	347
84. Bangladesh	152	184	196	335
85. Kenia	186	283	245	309
86. Tunesië	268	271	291	295
87. Ivoorkust	202	220	163	293
88. Malta	260	312	301	288
89. Wit-Rusland	303	208	197	263
90. Curaçao	164	216	204	242
91. Bahama's	55	56	91	203
92. Libië	248	195	158	201
93. Suriname	206	209	141	179
94. Bosnië-Herzegovina	130	143	153	167
95. Bahrein	147	140	153	166
96. Ethiopië	85	82	122	164
97. Panama	107	155	142	160
98. Congo (Democratische Republiek)	116	95	77	155
99. Angola	344	229	160	153
100. Cuba	107	149	158	153

Bron: CBS, 2018 en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. * voorlopige cijfers 2017

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL Den Haag
Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | januari 2019

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO.nl werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.

RVO.nl is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

www.rvo.nl